

آبونه شرايطي

ممالك عثمانيه ده سنه لکي (۶۵) ، التي
آيلغي (۳۵) غروشدرد .
ممالك اجنبيه ده سنه لکي (۱۷) ، التي
آيلغي (۹) فرنقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده اورخان بك خاننده
نومرو ۲۳—۲۶

اضطارات

آبونه بدلي پشيندرد .

§

مسلكه موافق آثار مع الممتونيه قبول
اولنور . درج ايديامه ين يازيلر
اعاده اولوعاز .

الكرشمالك

۱۳۳۰

اضطارات

رساله مزدن آلنديني كو ترك شرايطه
بتون بزيلى هر هانكي رغزته طرفدن
اقتباس اولونه يسير .

§

مكتوبلرك ، امضاك واضح و
اوقوناقلي اولسي و آبونه صمره
نومروسي محتوي برلونسى لازمدر .

§

ممالك اجنبيه همچون آبونه اولانلرك
آدرسليرك قرانسز ده يارلسي
رجا اولنور .

§

پاره كوندرلديكي زما دنه يه دائر اولديفنك
واضحاً ييلديرلسي رجا اولنور .

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیہ در

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

صاحب و مدير مسئول : ح . اشرف اديب

جلد ۱۰

۲۶ ربيع الآخر ۱۳۳۱ پنجشنبه ۲۱ مارت ۱۳۲۹

عدد ۲۳۸

فقراده حمیت ، زنکینلره لوحه عبرت

کانون نائینک یکریمی سکرنجی بازار ایرتشی کونی ایدی ، که بالیکسرنینک متحد و حمیتکار ناحیه لرندن اولان (کبسود) ه کیتیمدم . مقصدم ؛ اوراده تشکیلات ملیه اجرا ایتک و اعانه درج ایلکدی . مواصلنم آقشامی رشادیه مکتب ابتدائیه علما ، اشراف ، حمیتمدان اهالی بیوک برشوق و حرارتله طوبلانیدیلر . بالطبع احوال حاضره نك ايجاب ایتدیردیکی فدا کارلقلرک دیناً و جوب و لزومی کندیلرینه ایضاح ایدلدی . مجتمعیتمده حاصل اولان (غلیان دینی) ؛ بزی همان اواقشامدن اعتباراً ایفای وظیفه یه مباشرته مجبور ایتدیکندن مذاکرات صمیمانه یه بالابتدار اول امرده حمیت دینیته نك تجلیکاه قدیمی اولان کوی اغلرینک تذکره لره دعوت اولنمشی تقرر ایتدی و درحال تذکره لر یازلدی . قول قول چیقاریلان آدملر ؛ مرکز ناحیه یه کله دن و خات زمانی اکلایان کویولرمن ، او خالص مسلمانلرمن ، او حقیقی عثمانیلرمن فوج فوج دوکولمه باشلادیلر . اول امرده شوراسنی عرض ایدم ، که بن فقر و ضرورتی نك یقیندن بیلدیکم (کبسود) دن نهایت نهایت (بش یوز لیرا) قدر بر مبلغ یابه بیله جکی تخمین و مدافعه ملیه بالیکسری شعبه سنه ده اویولده اعطای تأمینات ایتشمدم . کبسودده کوردیکم تظاهرات ؛ بو تخمینمک اصابتسزلکنی کوستردی و بکا شو قناعتی ده ویردی ؛ (حمیت ؛ ثروت و سامان نسبتده دکل ؛ وسعت ایمان درجه سنه در .) قومیسینونه مراجعت ایدن کویولره احوال ، ایجابات زمان مختصراً آکلتیلدی و دیناً اعانه یه مجبور اولدیفنی ده سویلندی . حد و پایانی اولیان کویولونک حمیتی آرتق غلیانه کلدیکه کلدی . بز ؛ اعانه ویرمک ایچون تهاجم ایدن م لمان کتله سنک کوستردیکی بر جوق مناظر حمیت قارشینسنده کاه آغلامقندن ، کاه آتی وطنک هر حالده امین اوله جغنی امید ایتکدن آریله میوردق .

۱ — میدان پریشان ، آق صفالی ؛ ضعیف بر کویلو کلدی . بو ؛ (عیسی الاکی) قریه سنندن سلیمان آغا ایدی . کوکسنده کی نور ایمان ؛ پاک و درخشان جبهه سنه عکس ایتش اولان بو کویلو شو یولده قیصه بر نطق ایراد ایتدی ؛

« افندیلر ، کوریورسکیز ، که اختیارم ، علیم ، پریشانم ، بولره ضمیمه برده فقر و ضرورت وار . حتی ییه جک محصوله ، ثروت نامنه ده بر شیئه مالک دکل . فدائی کیتمک ایستسم قبول ایتیه جکسکیز . دین و دولت اوغرنده - بتون ماملکم اولان - براوکوزمله برکیمی رضاء الله هبا ایدیورم . و یارین بولری کمال حرمتله و آدم مخصوصله کوندره جکم ! »

مجلسی درین برسکوت قابلامش و هرکس ایچین ایچین آغلامغه باشلامشدی . سلیمان اغایی لایق اولدیفنی مرتبه ده تجیل ایتدک . فی الحقیقه سلیمانک اوکوزی ، کیمسی ده فرداسی کونی کلدی .

۲ — (ثروت) قریه سنک اورته حاللی اولانلرینی دعوت ایتشدک . درحال اجابت ایتدیلر . آدی (ثروت) اولان و فقط صوک درجه فقیر بولنان بوقریه مدعولری ؛ ماصه اوزرینه اودونج آلمش اولدقلری لیرالری صایدیلر ، دوکدیلر . ایش بوقدرده قالمدی ؛ فراسی کونی ینه اوقریه دن کلان بر سورو خلق ده قومیسینونه مراجعتله بزی مؤاخذه یه باشلادیلر ؛

— بزمسلان ، عثمانلی دکل یز ، بزی نیچون دعوت ایتدیکیز؟ فقرمن وارسه الحمد لله دیغزده وار !

ایشته صکره دن کلان بوذوات ده اولکیلر نسبتده پاره ویردیلر . و بزی هونکور هونکور آغلادیلر .

۳ — طیشاریدن بر فریاد کلمکه باشلادی ؛

— بنم ده قوغده برساعتم وار . اده عشقنه آلیکیز !

ساعت قونلادی ، قبول اولندی !

بونی ویرن کیم ایدی ؟ غایت پریشان ، و فقیر برروم ایلی مهاجری . !

همده یکی کلش . !

۳ — اون ایکی خانه دن عبارت اولان (قره جه اوران) قریه سی

فقراسی - هیچ تکلیف ایدلکمیزین - تام (الی پدی) لیرا اعانه ویردیلر .

آلتنده کی اون بش لیرالق بارکیرینی چکنلر ، قیون سورولرینی کال خواهشله اعانه ایدنلر ، اوکوز ، صغیر حیواناتی ویرنلرده آز دکل . . .

فقیر ، فقط مسلمان کوییلری اکال ایتدک . صیره قصبه یه کلدی . اوقصبه یه ، که بتون اصنافی دکانلرینی براقه رق ، ایشلرینی ترک ایدرک کرک قومیسینونده ، کرک خارجه ده اجرای فعالیت و حمیت ایتشدی . بونلرک ایلری کولرینی کیجه دعوت ایتدک . طیبی مختصر برخطابه ویرلدی . هرکس جوش و خروشه کلدی . اوصیره ده بتون ثروتی اوتوز لیرالق مانده و آرایه سنندن عبارت اولان رنجبر (بوستان اوغلی حاجی علی آغا) درحال آیاغه قاقه رق بو اوتوز لیرالق مانده لرینی و آرایه سنی اعانه یه ویردی . بونی دیگر ارباب حمیت ده تعقیب ایتدی . خلاصه اوتهدن بری له الحمد و المنه اتحاد و اتفاقله طاعش و قطعاً تفرقه و تشتت کیره مه مش اولان کبسود قصبه سی ده حمیتی اظهار ایلدی . (۵۹۰) کسور لیرایه بالغ اولان ایلاک تقسیط بالیکسری یه کوندرلدیکی کبی آره دن برقاچ کون کچکدکن صکره بوپاره سکیز یوز لیرایه ابلاغ اولندی و بوکرده ده بیک یوز لیرای بولدی . اعانه جه نواحی ایچنده شمیدلک برنجیلکی قازانان بوناحیه ؛ ارباب حمیت و غیرتدن (حاجی بکراغا) نك - که بوذات الی التمش لیرا قدر براعانه ده ویرمشدی - و دیگر ذوات محترمه نك همیله اوصاف مطوبه یی حائر اون سکیز) نکرده فدائی کوندرمش و صمان ، جوراب ، الیون ، خرقة . . . کبی اشیاء لوازم عسکریه نك مقداری ایسه بونلردن خارج طوتلشد . ناملرینی حرمتله یاد ایتدیکم کبسود اهالی محترمه سنندن بشقه مدیر محترم امین بک افندی ده بوراده ذکره مجبورم . چونکه بوذات محترم - که خالص مسلمان ، یورولق بیلمز برمدیر فعال و مقتدردر . - ده قومیسینونک باشنده بولنه رق کیجه و کوندوز چالشمش و تاریخ اسلامه رنگین صحیفه لر علاوه ایدهدک اولان بر جوق فدا کارلقلرده بولنشمدر . فقر و ضرورتلرینک ، سفالتلرینک درجه سنی بوراده تصویر ایتکدن حیا ایتدیکم کبسود کویولری ، قصبه لیلری اولیای اموردن یالکنز برشی بکله یورلر ؛ متانت .

بالیکسری - سیرتی

شیرین

محاربه :

اوردنک مفوطی . — عصر لرحه خلافت و سلطنت اسلامیه یه پای تحت اولان بر اسلام مملکتی ده اصلیک الله دوشدی . اسلام ایچون ینه برقاره کون ! آیلرحه چنبر کفر ایچنده قالان سلطان سلیم مناره لرندن صباح ، اقشام مسلمانلر فلاحه دعوت ایدیلدی . فقط و الاسفا که جهان اسلام اولمش . . اودعوتلر ، اوصدالر سمای اسلامک بوشقلرنده برمعکس بولامادی . باغیره باغیره مؤذنک سسی قیصیلما یه ، طویلرک طراقه سی کسيلمه یه ، محصورینک قدرت بشریه لری توکنمه یه باشلادی . صوک کونلرده ایسه مؤذنک بوغوق بوغوق ناله لری جهان ملکوتی بیله صاردی . آرتیق توحیدک نفخه جنتی چکیلیور ، صلیبک اناس جحیمی اورته لنی قایلایوردی . نهایت ربیع الاخرک ۱۷ نجی چهارشنبه کونی مؤذن صوک صباح اذاتی اوقودی ؛ سلیمک یوکسک مناره لرندن فضالرده « الله اکبر » ایله و داعلا شوق ؛ شفق لرحه سیننه حزیننه اوزاندی . قلب خلافت شهبال حیانتدن خبر بکله یوری ، بوشقلرده سلیمک مناره لرینی آرایوردی ؛ - ادرنه ؟ . ادرنه ؟ . جواب ق ، سالر خاموش . - ادرنه ؟ نروده سک ای تاج اسلام ؟ . جواب یوق ، جهانلر خاموش . . . شیمدی اذاتلر صوصمش ، چا کلر آفاقی ایکلهدیوردی .

هال و مرفوع . — بو هفته نك استعاسی چتالجه ده مهم محاربه لرله کچدی .

دشمنک ناکهانی هجومی اوزرینه استعکاملره چکیلن قوای عثمانیه اهل صلیبک هجوملرینی قیرقدن صوکرلر برمدت تعقیب ایدرک دشمنی مدهش ضایعانه

بخارا و روسیه :

امیر جنابلی التقات جابر به يك منوره . - چار طرفدن پترسبورغده بولنان بخارا امیری جنابلیینه ابکی آتلی بر آراهه هدیه ایدیلیسی اوزرینه مقابله امیر حضرتلری ده روس مکتبلرینه توزیع اولتی اوزره کلینی بر مقدارده اعانهده بولوندی کبی کندیسک قافقاسیهده (زده لئه وودسقی) ده کائن صغیه سنی ده والده امپراطورینک تحت حمایه سنده کی مؤسسات خیریه به تخصیص وتبرع ایتشدرد .

رئائیس تاریخیه

دول معظمه نك توسط نوطه سی

۱۸ مارت ۳۲۹ پارا ا یرتسی کونی دول معظمه سفراسی طرفندن حکومت سنیه به تودیع ایدیان نوطه متنک صورت مترجمه سیدر :

زیرده واضع الامضا آوستریا مجارستان ، انکارته ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا وایتالیا سفیرلری ، توسطی قبول ایتش اولان حکومت سنیه به بیان ایله کسب شرف ایدرلرکه دول معظمه ، زیرده خلاصه ایدیلن مقدمات صلحیه اساسلری دول محاربه تکیفه مطابق قالمشردر :

اولا - سلطنت سنیه نك آوروپاده کی حدودی اینوسدن میدیه به تمتد برخط مستقیم ایله تعیین ایدیلدجکدر . حدودی و اصول اداره سی دولترجه تعیین ایدیلدجک اولان آرتا وودلقدن ماعدا خط مذکورک غربنده کائن اراضی ترکیه طرفندن حکومت متفقیه ترک ایدیلدجکدر .

ثانیاً - آطه لر دکرزنده کی آطه لر مسئله سنک لیقیت حلی دولترک قرارینه مودوع اوله جقدر .

ثالثاً - ترکیه کریددن قطعاً فراغت ایده جکدر .

رابعاً - دولتر ، تضمینات حریبه طلبنده مساعدده کار بولنه مازلر و حکومت متفقیه نك دیون عثمانیه به وعده لرینه ترک ایدیلدجک اراضینک تعهدات مالیه سنه اشتراکری خصوصنک نصف دائره سنده تویه سی ایچون محاربینک پارسده کی بین الملل قومیسون مذاکراتنده حاضر بولملرینی قبول ایدرلر . سالف الذکر مقدمات صلحیه اساسلرینک قبولی آئنده مخاصماتک ختام بولسی اقتضا ایدر .

۳۱ مارت ۱۹۱۳

غارونی وانکنهام کیرس بومپار لاوتر باللاویچینی

امیر ادرک تعطیلی . - استانبول محافظلقدن : « اجتهاد رساله سی بلا مدت تعطیل ایدلشدرد . صوفته لئه اعلان حرب مقاله سنندن دولایی مذکور مقاله نك محرری حقنده تعقیبات قانونیه اجراسی در دستدر . »

سبیل الرشاد . - شو بخرانی زمانده سکونه نه قدر محتاج اولدیغیزی تقدیر ایتیه جک کیمسه یوقدر طنبنده ایدک . مکر بو بدبخت اقلیم ده مملکتک برقم خلقتی دشمن عد ایدرک دیگر قسمی اونلرله حربیه دعوت ایده جک قدر وطنسزلرده وارمش ! وطن اولادلرینک هبسی بر برلرینک قارداشیدر ، بیلنلر بیلمیلرله اوکرتمکله مکلفدر . مدرسه لر ییقمق دکل ، یاقق لازمدر . اورته لئه زهرلر صاچق ، شراره لر صیجراتق ، حقارتلر صوورمق - وطنی ، منافع وطنی دوشونمیلر ایچون - پک قولایدرد . فقط انسانک برده حاکمه وجدانی واردر . اونک حضورنده اولسون برازیتیره ملی در . (صوفته لر) تعبیرلر تحقیر ایدیلنلرده بو وطنک اوز اولادلریدر . مملکتک منافعی دوشونیلورسه طلبه علومه آجیملی ، مدرسه لرک اصلاحنه چالیشمیلی در . یوقه بی پروا شتوم و تحقیرات ایله اورته لئه فساد تخمیری نشر ایتک اصلا حسن نیت علامتدن صایله مز .

طلبه علومک تلاش ایتیه سنه وبوکی سوزلره اهمیت ویرمه سنه محل یوقدر . مملکتده فساد ایقاعنه چالیشانلره قارش (تدابیر مانعه وقاهره)

اتخاذدن چکنیه جکنی اعلان ایدن حکومت ، البته وظیفه سنی ایشاده جکدر .

مطبعه احمد احسان وشرکاسی مدیر مسئول : اشرف اوب

دوچار ایدیلدی کبی بر خیلی سلاح و مهمات ده اغتنام ایلشدرد . چتالجه ایلرلرلنده دشمن قوای کلیه سنه تصادق و دول معظمه نك توسط نوطه سنک باب عالی به اعطاسی اوزرینه اردوی عثمانی توقیف حرکات ایلشدرد . نوطه نك محتویاتی باب عالیجه قبول ایدلدیکنندن احوال فوق العاده ظهور ایتدی کبی تقدیرده صلح انعقادی مأمولدر .

طرابلس غرب :

طرابلس حکومت مستقر سی تشکیل بونی . - طرابلس غربدن طابینه کوندرلین بر مکتوبده بیان اولندیغه کوره ، طرابلس حکومت مستقر سی تشکیلاتی مرکزی جبل غربی اوق اوزره درت متصرفله تقسیم ایدلشدرد : جبل غربی ، سواحل ، قله ، فزان . ژاندارمه تشکیلاتی اکمال اولونورق ایکی بیک موجودلی بر ژاندارمه آلایی تشکیل ایدلشدرد . محترم مجاهدلر ، افریقاده بیک تشکیل ایدن بو اسلام حکومتی ایتالیانک هیچ بر زمان آزه میه جکنی عون حقه مستقداً تأمین ایدیورلر . « ان نصروا الله ینصرکم . »

قفقاسیا :

باکوده تجارت و معارف اسرمیه . - باکودن شمالی روسیه ده منتشر تورکجه بر غرتیه کوندرلین بر مکتوبده باکو اسلاملرینک احوال اجتماعیه و سیاسیه لرندن بحث اولونارق دینلورکه :

« باکونک قسم مهمی اسلاملر ایله مسکوندر . داتا شهر اصلاً بر اسلام قصبه سی اولوب اک ایشاک جاده لر و چارشولر اسلام مغازه لر ایله معمور و مزیندر . بومغازه لرک قبولرلنده تورکجه ایری حرفلرله یازیلش لوحه لر واردر . حتی شهرک اک معتبر برجاده سنک طرفینی تمامیه اسلام تجارتگاهلری اشغال ایتکده در . باکونک ، دنیه بیلرکه اوچده بری اسلام قارداشلریمزک تحت تصرف و اداره سنده در . باکو اسلاملرینک تجارت عالنده کوستردکلری اثار ترقی جداً شایان تبریک و افتخاردر . اون اون بش سنه اول ایراندن عمله لکله کلن ایرانلر میاننده تمیشتات شخصیه لر سایه سنده مهم ثروتلر ادخارینه موفق اولانلرده پک چوقدر . اسلاملر اره سنده برقاچ پترول منبعنه مالک میلیونرلرده اکسک دکلدر .

معارف جهته کانه صوک سنه لرده بوکا فوق العاده بر انهماک ورغبت کوستریلکده در . باکوده اعدادی ورشدی درجه سنده بر چوق روس مکتبلری اولقله برابر پی در پی کنش ایدلکده اولان اسلام مکتبک عددی ده اولردن اشاغی قالیور . برچوق مسلمان کنجلی روس مکتبلرلنده کمال تحصیل ایدیورلر . اسلام مکتبک ایچنده اک اهمیتلیسی مکتب سعادتدر . بومکتبه دینی واجتماعی درسلوریریلکده اولدینی کبی روسجه نك تدریسنده اعتنا ایدیلیور .

§ ینه روسیه اسلام مطبوعاتنک بیاناتنه کوره ، باکو عالم تجارتنده بویوک بر فعالیت ابراز ایتکده اولان اسلام سرمایه دارانی کیتدجه ، مساعیلرینک ثمراتی اقتطاف ایتکده وروس ارمنی مؤسسات اقتصادیه سیله بحق رقابت ایله مکده درلر . مثلاً شمالی قافقاسیاده کی اک بویوک دقیق فابریقه لر تدریجی بر صورتده قافقاسیه میلیونرلرندن باکولی اغا بالاقلی یوفک تحت تصرف و اداره سنه انتقال ایتکده در .

پترسبورغ ، موسقوه نووراسیستکی داخلی روسیه نك اون تجارتیه مشهور اولان اک مهم بلادنده قلی یوف ایله بوی اولچوشه جک بررقیه تصادق ایدیله میور . شمیدیکی حالده قلی یوفک (استاوروپل) ده ایکی (قبورقسکی) ده بر ، (باکو) ده دخی بر اولتی اوزره جمعا درت بویوک اون فابریقه سی ایله دهها برچوق دارالصناعه لر ایله دینی کبی بحر حزرده دخی بر خیلی سفائن تجارتیه سی بولنقددر . اخیراً مومی الیه بوتون قافقاسیه شمندوفرلری استا . سیونلرلنده سوق ایده جکی ذخائرک محافظه سنه مخصوص اوله رق برر دپودخی انشا ایلشدرد . قلی یوف ایله رقابت اجراسی ممکن اولامیه جفتی حس ایدن بعض روس تجاری معامله تجارتیه لرینی تعطیل ایتشلردر .